

PREDSLOV

Zaisťovanie ochrany životného prostredia patrí medzi významné výzvy v súčasnosti. Obdobne aj potreba zaisťovania bezpečnosti v jednotlivých sektoroch hospodárstva, súkromných a štátnych organizáciách, krajinách a regiónoch, vytvorila podmienky pre vznik viacerých odborov (v oblasti informačnej bezpečnosti, ochrany osôb a majetku, záchranných služieb, občianskej bezpečnosti, potravinovej bezpečnosti a pod.) a profesiám (bezpečnostný pracovník, pracovník bezpečnostnej služby, technik BOZP, zabezpečovací pracovník a pod.), ktorých úlohou je riešiť otázky zaisťovania bezpečnosti (informačnej, administratívnej, personálnej, fyzickej, krízovej, havarijnej atď.). Často dochádza k integrácií jednotlivých prístupov za účelom komplexného riešenia predmetných problémov.

Každá spoločenská činnosť má svoju etickú stránku, čo znamená správať sa tak, aby konaním jedného subjektu nebolo spôsobované zlo inému subjektu. To platí plne aj v životnom prostredí spoločnosti. To platí o správaní sa jednej časti spoločnosti k spoločnosti ako celku, jej častiam, ale aj k samotnej prírode, flóre, faune. Neškodiť, nepoškodzovať prírodu spoločnosťou patrí medzi základný etický princíp environmentalistiky, praxe ktorú má spoločnosť k svojmu vlastnému životnému prostrediu. Iba tak sa ľudská spoločnosť bude môcť tešiť zo života v zdravom, neznečistenom, nepoškodenom životnom prostredí.

Medzi hlavné výzvy v oblasti životného prostredia patria v súčasnosti klimatická zmena, pokles biodiverzity, ohrozenie nášho zdravia znečistením, spôsob, akým využívame prírodné zdroje, a produkovanie nadmerného množstva odpadu. EÚ rieši tieto náročné úlohy tak, že stanovuje normy v oblasti životného prostredia a podporuje nové spôsoby práce a čistejšie technológie. Nové technológie vypracované v Európe, ktoré sú šetrnejšie k životnému prostrediu, by mohli tiež prispieť k vyššej konkurencieschopnosti nášho hospodárstva, a teda k vytvoreniu pracovných miest a financovaniu sociálneho pokroku. Ekonomika, hospodárstvo, bezpečnosť a životné prostredie človeka, spoločnosti je v priamom vzťahu. Všetko čo má civilizovaná spoločnosť pochádza z prírody, všetko čo nepotrebuje vracia sa vo forme odpadov do prírody. Hospodáriť s prvkami prírody, prírodnými zdrojmi pri výrobe, výmene, spotrebe nenaučili sme sa doposiaľ. Hospodársky rast spotrebúva prírodné zdroje a produkuje odpad. Haldy odpadkov nútia spoločenské inštitúcie, štát, zaoberať sa s nimi, upravovať nakladanie sa s odpadmi v celospoločenskom meradle, inak by spoločnosť bola zavalená odpadmi. Ako vyriešiť spor medzi individuálnym rozvojom výroby a spoločenským odstraňovaním odpadov, sa v rôznych krajinách rieši rôzne. Trhová ekonomika pozná nástroje regulácie konania súkromných výrobcov, korporácií štátom. Trhová ekonomika nedokáže plne vyriešiť problém zásobovania obyvateľstva verejnými statkami a plne zabezpečiť odstraňovanie odpadov. To sú dva problémy kde musí vystupovať pri tvorbe a ochrane životného prostredia spoločnosti štát, štátne orgány.

Cieľom EÚ je znížiť dosah používania zdrojov na životné prostredie a produkovat' menej odpadu pri zachovaní hospodárskeho rastu. To znamená používať viac obnoviteľných zdrojov (pokiaľ ich používanie je trvalo udržateľné), viac recyklovať a lepšie hospodáriť so zvyškovými odpadmi. Niektoré z týchto priorít boli vybrané v siedmich „tematických stratégiách“, ktoré prijímajú preklenovaný prístup k ochrane pôdy, zachovaniu morského prostredia, trvalo udržateľnému používaniu pesticídov, znečisťovaniu ovzdušia, mestskému prostrediu, trvalo udržateľnému používaniu zdrojov a hospodáreniu s nimi a obmedzeniu množstva odpadov a recyklovaniu odpadov. Choroby súvisiace so životným prostredím si vyžadujú značné finančné prostriedky na zdravotnú starostlivosť, lieky, nemocenské dávky a spôsobujú nižšiu produktivitu, invaliditu a predčasný odchod do dôchodku. Tieto náklady často prevážia náklady na prevenciu. Je snaha o ochranu zdravia na pracoviskách a obmedzenie znečistenia nášho ovzdušia, vody a potravinového reťazca z tak rôznorodých zdrojov ako olovo v benzíne a chemikálie v batériách. Napriek tomu výskyt chorôb spôsobených environmentálnymi faktormi je na vzostupe. Potrebujeme však zlepšiť aj naše vedomosti o zložitom vzájomnom pôsobení medzi znečisťujúcimi látkami a ľudským zdravím, keďže sme vystavení mnohým rôznym znečisťujúcim látkam, ktoré v kombinácii vytvárajú „kokteillový účinok“.

Cieľom medzinárodnej vedeckej konferencie "Sustainability - Environment - Safety 2015" je informovanie odbornej a vedeckej verejnosti, zástupcov samosprávy a štátnej správy, výmena skúseností a prezentácia nových výsledkov v problematike udržateľného rozvoja, environmentu a bezpečnosti.

Je predpoklad, že príspevky z konferencie budú podnetom na diskusiu a ďalšie aktivity vo výskume a praxi.

Miroslav Rusko
predseda
Slovenská spoločnosť pre životné prostredie

Sustainability - Environment - Safety '2015

Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Bratislava, 4. december 2015
Proceedings of the International Scientific Conference, Bratislava, December 4, 2015, Slovak Republic
■ Žilina: Strix. Edícia ESE-25, Prvé vyd., ISBN 978-80-89753-01-7 ■ Rusko, M.- Kollár, V. [Eds.] ■